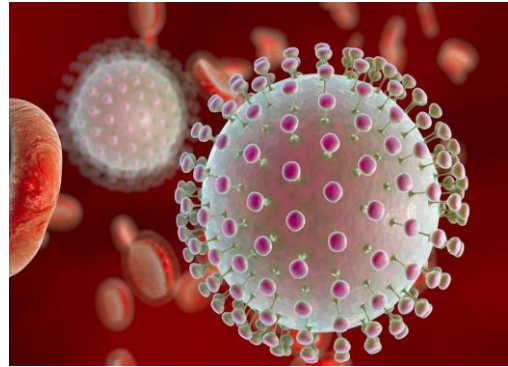

ZIKA VÍRUS

Zika vírus

Ochorenie vyvolané vírusom Zika nepatrí medzi novovzniknuté infekcie. Tento vírus bol prvýkrát izolovaný už v roku 1947 u opíc v lese Zika v Ugande. Prvé a ojedinelé prípady ochorenia týmto vírusom u ľudí boli popísané v roku 1948 v Ugande, neskôr v roku 1954 v Nigérii. Zika vírus patrí do skupiny flavivirusov a na človeka je prenášaný komármi. V súčasnosti sa vyskytuje nielen v Afrike, ale i na americkom kontinente, v Ázii a v oblasti Tichého oceánu.

Prenos ochorenia

Zika vírus sa prenáša pri poštípaní infikovanými komármi. Bol izolovaný z komára *Aedes aegypti*. Okrem toho sú za potenciálne vektory, schopné prenášať Zika vírus, považované aj iné komáre rodu *Aedes*. V tropických a subtropických oblastiach Južnej Ameriky má tento komár ideálne podmienky pre rozmnožovanie, ale sa podľa dostupných informácií v Európe zatiaľ nie je rozšírený.

Počas prepuknutia epidémie Zika vírusu v Brazílii sa značne zvýšil počet prípadov mikrocefálie u novorodencov, ktorých matky prekonal infekciu počas tehotenstva. **Svetová zdravotnícka organizácia ale varuje, že príčinná súvislosť medzi vírusovou infekciou tehotných a následným poškodením plodu nebola zatiaľ jednoznačne potvrdená a je nevyhnutné vykonať ďalšie dôkladné výskumy.**

Životaschopný vírus bol zistený v spermiách viac ako 2 týždne po zotavení sa z ochorenia a boli hlásené dva potvrdené prípady prenosu pohlavným stykom.

Príznaky ochorenia

Inkubačný čas je 3 – 12 dní. Ochorenie má pomerne ľahký priebeh a neohrozuje život pacienta. Nákaza vírusom sa prejavuje zvýšenou teplotou do 38,5 stupňa Celzia, bolesťami kĺbov, opuchmi najmä menších kĺbov na rukách a nohách, makulo-papulárnymi vyrážkami šíriacimi sa z tváre na telo, zápalom spojiviek a príznakmi podobnými chrípke, teda bolesťou hlavy, svalov a únavou. Uvedené príznaky ustúpia v priebehu 2-7 dní. Avšak vo väčšine prípadov (u 80% nakazených) prebieha ochorenie bez akýchkoľvek klinických príznakov a pacient ani netuší, že prekonal infekciu Zika vírusom.

Liečba

Ochorenie sa lieči symptomaticky. Pacienti by mali dodržiavať pokoj na lôžku, piť dostatok tekutín a dostávať bežné lieky proti horúčke a bolesti. **Nie je dostupná žiadna špecifická liečba ani vakcína.**

Preventívne opatrenia

Pri cestách do oblastí postihnutých ochorením je potrebné dodržiavať preventívne opatrenia zamerané na prevenciu uštipnutia komármi. Prevencia spočíva **v celodennom používaní repelentov, ktoré by mali obsahovať 30 % aktívnej látky DEET**. Dôležité je **nosenie vhodného odevu** minimalizujúceho bodnutie komárom (dlhé rukávy a dlhé nohavice), **používanie moskytiér** a **vyhýbanie sa oblastiam, ktoré sú zamorené komármi**.

Cestovatelia by si mali všimnúť príznaky infekcie Zika vírusom a v prípade podozrenia vyhľadať odbornú zdravotnú starostlivosť a informovať lekára o pobyte v oblasti postihnutej Zika vírusom.

Nosiť dlhé rukávy a dlhé nohavice, čapicu

Používať účinné repelenty na oblečenie

Spať na posteli pod moskitiérou (sieťou)

Odstraňovať nádoby so stojacou vodou

Zabrániť vniknutiu komárov do bytu sieťkami na oknách

Používať účinné postreky

Cestovateľské rady pre tehotné ženy

Vzhľadom na riziko trvalého poškodenia plodu sa tehotným ženám (v ktoromkoľvek trimestri) a ženám, ktoré plánujú otehotnieť, neodporúča cestovať do postihnutých oblastí.

Riziko prenosu Zika vírusu v SR

V súčasnosti nie je evidovaný prenos Zika vírusu v Európe a importované (zavlečené) prípady sú zriedkavé. Taktiež v Slovenskej republike aktuálne nehrozí riziko rozšírenia vírusu. **Existuje možnosť dovlečenia vírusu Zika turistami, avšak ochorenie sa v našich podmienkach nemôže ďalej šíriť, nakoľko prenášač - komár Aedes aegypti nie je zatiaľ v Európe rozšírený.** Komár rodu Aedes albopictus sa vyskytuje v mnohých častiach EÚ, hlavne v oblasti Stredomoria.

